

## กับริกา

คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ภิเศก ลุมพิกานนท์

ศาสตราจารย์ ดร. ศิริพร จิรวัฒน์กุล

Professor Dr. Lenore Manderson

Professor Dr. Erika Froelicher

Professor Dr. Masami Matsuda

Associate Professor Dr. Joachim G. Voss

รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ตั้งวงษ์ชัย

## บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. วรณภา ศรีธัญรัตน์

## บรรณาธิการผู้ช่วย

รองศาสตราจารย์ ดร. บำเพ็ญจิต แสงชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พักตร์วิไล ศรีแสง

## กองบรรณาธิการ

|                                         |                           |
|-----------------------------------------|---------------------------|
| ศาสตราจารย์ ดร. รุจา ภูไพบูลย์          | มหาวิทยาลัยมหิดล          |
| ศาสตราจารย์ ดร. วิณา จิระแพทย์          | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย     |
| รองศาสตราจารย์ ดร. จอนณะจ ึ่งจาด        | วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย |
| รองศาสตราจารย์ ดร. ชมนาด พจนามาศ        | มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง     |
| รองศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ ต๊ะปันตา    | มหาวิทยาลัยเชียงใหม่      |
| รองศาสตราจารย์ ดร. ยุพิน อังสุโรจน์     | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย     |
| รองศาสตราจารย์ ดร. วรณิ เดียวศิริเศ     | มหาวิทยาลัยบูรพา          |
| รองศาสตราจารย์ ดร. ศศิธร พุมดวง         | มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์  |
| รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาพ อารีเอื้อ      | มหาวิทยาลัยมหิดล          |
| รองศาสตราจารย์ ดร. สุริพร ธนศิลป์       | จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย     |
| รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถน ักบุญชู        | มหาวิทยาลัยมหิดล          |
| รองศาสตราจารย์ ดร. เกษราวัฒน์ นิลวางกูร | มหาวิทยาลัยขอนแก่น        |
| รองศาสตราจารย์ ดร. ดาฤณี จงอุดมการณ์    | มหาวิทยาลัยขอนแก่น        |
| รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทุม        | มหาวิทยาลัยขอนแก่น        |
| รองศาสตราจารย์ ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ  | มหาวิทยาลัยขอนแก่น        |
| รองศาสตราจารย์ ดร. สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล  | มหาวิทยาลัยขอนแก่น        |
| รองศาสตราจารย์ ดร. อัมพรพรรณ ธีรานูตร   | มหาวิทยาลัยขอนแก่น        |
| ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พูลสุข ศิริพล    | มหาวิทยาลัยขอนแก่น        |

## ฝ่ายบริหารจัดการ

นางฉวีวรรณ วันสาสิบ

นางสาวเจริรัช ไชยสุริย

นางสาวกนกอร ชาญญา

## เจ้าของ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

## สำนักงาน

งานบริการวิชาการและวิจัย อาคาร 6 ชั้น 1

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

โทรศัพท์ 0-4336-2012, 0-4320-2407 ต่อ 117

โทรสาร 0-4336-2012, 0-4334-8301

## การส่งเรื่องลงตีพิมพ์

ที่ฝ่ายบริหารจัดการ

## การขอรับสมาชิก

ที่ฝ่ายบริหารจัดการ

## การลงโฆษณา

ติดต่อฝ่ายบริหารจัดการ

## กำหนดออก ปีละ 4 ฉบับ

มกราคม-มีนาคม

เมษายน-มิถุนายน

กรกฎาคม-กันยายน

ตุลาคม-ธันวาคม

## กรรมการฝ่ายการเงิน

นายปรภากร ยารม

## พิมพ์ที่

หจก. โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา

โทร. 043-328589-91

การตีพิมพ์เผยแพร่ของวารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพนี้

(ชื่อเดิม วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น)

เนื้อหาบทความ วรรณคดีและข้อคิดเห็นใด ๆ ในวารสารนี้

ถือว่าเป็นความคิดเห็นของผู้เขียนโดยเฉพาะเท่านั้น

ทางคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือกองบรรณาธิการวารสาร

ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีความเกี่ยวข้องใด ๆ

### **Advisory Board**

Dean, Faculty of Nursing Khon Kaen University  
Prof. Pisake Lumbiganon, MD  
Prof. Dr. Siriporn Jirawatkul  
Prof. Dr. Lenore Manderson  
Prof. Dr. Erika Froelicher  
Prof. Dr. Masami Matsuda  
Assoc. Prof. Dr. Joachim G. Voss  
Assoc. Prof. Dr. Jintana Tangvoraphongchai

### **Editor**

Assoc. Prof. Dr. Wanapa Sritanyarat

### **Assistant editors**

Assoc. Prof. Dr. Bumpenchit Sangchart  
Assist. Prof. Dr. Pakvilai Srisaeng

### **Editorial Board Members:**

|                                          |                                       |
|------------------------------------------|---------------------------------------|
| Prof. Dr. Rutja Phuphaibul               | Mahidol University                    |
| Prof. Dr. Veena Jirapaet                 | Chulalongkorn University              |
| Assoc. Prof. Dr. Johnphajong Phengjard   | The Thai Red Cross College of Nursing |
| Assoc. Prof. Dr. Chomnard Potjanamart    | Mae Fah Luang University              |
| Assoc. Prof. Dr. Darawan Thapinta        | Chiang Mai University                 |
| Assoc. Prof. Dr. Yupin Aungsueroch       | Chulalongkorn University              |
| Assoc. Prof. Dr. Wannee Deoisres         | Burapha University                    |
| Assoc. Prof. Dr. Sasitorn Phumdoung      | Prince of Songkla University          |
| Assoc. Prof. Dr. Suparb Areeue           | Mahidol University                    |
| Assoc. Prof. Dr. Sureeporn Thanasilp     | Chulalongkorn University              |
| Assoc. Prof. Dr. Orawan Kaewboonchoo     | Mahidol University                    |
| Assoc. Prof. Dr. Kessarawan Nilvarangkul | Khon Kaen University                  |
| Assoc. Prof. Dr. Darunee Jong-udomkarn   | Khon Kaen University                  |
| Assoc. Prof. Dr. Wanchanok Juntachum     | Khon Kaen University                  |
| Assoc. Prof. Dr. Somporn Rungreangkulkij | Khon Kaen University                  |
| Assoc. Prof. Dr. Soiy Anusornteerakul    | Khon Kaen University                  |
| Assoc. Prof. Dr. Ampornpan Theeranut     | Khon Kaen University                  |
| Assist. Prof. Dr. Pulsuk Siripul         | Khon Kaen University                  |

### **Ownership**

Faculty of Nursing, Khon Kaen University

### **Office**

Department of Research & Academic Services  
1<sup>st</sup> Floor, Building 6  
Faculty of Nursing, Khon Kaen University  
Mittraphap Road, Muang, Khon Kaen 40002  
Tel +66-43-362012, +66-43-202407 ext. 117  
Fax +66-43-362012, +66-43-348301

### **Website**

<http://www.tci-thaijo.org/index.php/nah>

### **Subscription**

Contact Administrative staff  
Chaweewan Wunsarsueb (wchawe@kku.ac.th)  
Kanokon Chapanya (kanokon@kku.ac.th)  
Jereerug Chaisooree (cjeree@kku.ac.th)

### **Publication Frequency**

Quarterly  
January – March  
April – June  
July – September  
October – December

### **Financial staff**

Mr. Prakarn Yaprom

### **Printing house**

Klungnanawittaya Printing  
Tel +66-43-328589-91

### **Disclaimer:**

*The Journal of Nursing Science and Health (formerly Journal of Faculty of Nursing Khon Kaen University) and the Editorial board of the Journal of Nursing Science and Health are not to be held liable for errors or any consequences arising from use of information contained herein. The views and opinions expressed, as well as the advertisements do not necessarily reflect those of the Editorial board of the Journal of Nursing Science and Health, and are not to be considered an endorsement by the Faculty of Nursing Khon Kaen University or the Editorial board.*

# บทบรรณาธิการ

วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ ฉบับปีที่ 38 ฉบับที่ 2 นี้ มีบทความวิจัย และการศึกษาอิสระของคณาจารย์และนักศึกษาทั้งในประเทศและนานาชาติ จากสถาบันการศึกษาต่างๆ ทำให้เนื้อหาที่มีความหลากหลายน่าสนใจยิ่ง ดังเช่น บทความวิจัยของประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ เรื่องการดื่มแอลกอฮอล์ในหญิงตั้งครรภ์ชาวภูฏาน เรื่องการให้ลูกดูนมครั้งแรกของมารดาหลังคลอด โรงพยาบาลโทเวเรียน ประเทศเวียดนาม เรื่องปัจจัยทำนายพฤติกรรมในการรักษาโรคของผู้ใหญ่โรคความดันโลหิตสูงในจังหวัดบดินเวียดนาม และเรื่องความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเอง ของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลจังหวัดเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว สำหรับบทความวิจัยของประเทศไทย ที่มาจากสถาบันต่างๆ อาทิ เรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้สึกรับภาระของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยภาวะสมองเสื่อมในคลินิกผู้สูงอายุ โรงพยาบาลศิริราช เรื่องการรับรู้และการให้ความหมายต่อประสบการณ์การมีภาวะเลือดออกก่อนคลอดจากรกเกาะต่ำ และเรื่องการพัฒนากระบวนการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน ในจังหวัดพะเยา เป็นต้น

บทความวิจัยของคณาจารย์และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ และจากโรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้แก่ เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อระดับแมกนีเซียมต่ำในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ชนิดรุนแรงหลังได้รับการรักษาด้วยแมกนีเซียมซัลเฟต เรื่องประสบการณ์การเจ็บป่วยของสตรีอายุน้อยที่เป็นมะเร็งเต้านม เรื่องความรู้เรื่องโรคเอดส์/เอชไอวี/เอดส์และทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง เรื่องระดับสมรรถนะและการปฏิบัติบทบาทพยาบาลวิชาชีพในการสร้างเสริมสุขภาพ เรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลโรงพยาบาลของรัฐแห่งหนึ่ง เรื่องภาวะโภชนาการของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง รวมถึงบทความการศึกษาอิสระ เช่น เรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ (พ.ศ. 2558-2560) และแผนปฏิบัติการ (พ.ศ. 2558) กองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น เทศบาลตำบลภูผาแดง อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี และ เรื่องการพัฒนาถุงพลาสติกแผ่นฟิล์มเพื่อประเมินการสูญเสียเลือดหลังคลอด

กองบรรณาธิการขอถือโอกาสนี้ แนะนำให้ผู้สนใจที่จะส่งผลงานตีพิมพ์ลงในวารสารได้ศึกษาคำแนะนำสำหรับผู้พิมพ์ เพื่อการจัดทำต้นฉบับการพิมพ์ที่สมบูรณ์ อันจะช่วยให้กระบวนการพิจารณาโดยผู้ทรงคุณวุฒิและตอบกลับรวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ขอความร่วมมือเรื่องการจัดทำเอกสารที่ได้มีการปรับเปลี่ยนจากเดิม จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ โดยขอความกรุณาตรวจสอบชื่อ-สกุลภาษาอังกฤษให้ถูกต้องด้วยค่ะ

วรรณภา ศรีธัญรัตน์  
บรรณาธิการ วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ

# Editorial

In this 38(2) issue of “Journal of Nursing Science and Health” has variety of interesting research articles and independent studies written by faculties and students from many academic institutions within Thailand and international countries. These articles included: “alcohol consumption during pregnancy among Bhutanese pregnant women,” “factors associated with breastfeeding initiation among postpartum mothers in Thai Nguyen Hospital, Vietnam,” “factors predicting therapeutic behaviors of middle-aged adults with hypertension in Binh Dinh Province, Vietnam,” “knowledge, self-care behavior, and blood pressure levels of essential hypertension patients receiving services at Xiengkhouang Provincial Hospital, Lao People’s Democratic Republic.” Research articles from other academic institutes of Thailand are: “associated factors of caregiver burden among family caregivers of dementia patients in a geriatric clinic, Siriraj hospital,” “perception and meaning to experiences of antepartum hemorrhage from placenta previa,” and “development of care system for dependent older persons in community of Phayao province.”

Papers from the Faculty of Nursing, and Srinagarind University Hospital, Khon Kaen University include: “factors effecting sub-therapeutic serum magnesium levels in severe pre-eclampsia pregnant women treated with magnesium sulfate,” “illness experience of young women with breast cancer,” “knowledge of HIV/AIDS and attitudes towards sexual health of a university’s nursing students,” “competency levels and roles implementation in health promotion,” “quality of working life of nurses who work in a government hospital,” and “nutritional status of chronic kidney disease’s patients.” Independent studies, such as, “development of strategic plan (2015–2117), and action plan (2015) of local health insurance fund, Phu Pha Dang Municipality, Amphoe Nong Wua So District, Udonthani province,” and “development of plastic film collector bag for postpartum blood loss” are also included.

Our editorial board would like to take this opportunity to give advice to authors who are interested to submit papers to our journal. Studying and following our instructions for authors carefully, will facilitate the reviewing process more rapidly. Beside this, following the reference guidelines changes from Thai to English, and putting the correct names and surnames in English will be appreciated.

Wanapa Sritanyarat

The editor, Journal of Nursing Science and Health

## สารบัญ

## Contents

- บทบรรณาธิการ
- บทความวิจัย

การดื่มแอลกอฮอล์ก่อนตั้งครรภ์ การรับรู้ความเสี่ยง การรับรู้ความรุนแรง และการรับรู้สมรรถนะในการ ปฏิเสธการดื่ม และการดื่มแอลกอฮอล์ขณะตั้งครรภ์ ในหญิงตั้งครรภ์ชาวภูฏาน

เคนโซ ชังโม                      วรณีย์ เดียวอิสเรศ  
วรณนา สุกสีมานนท์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเวลาที่เริ่มให้อาหารดื่มนมครั้งแรก ของมารดาหลังคลอดโรงพยาบาลไท่เหวียน ประเทศ เวียดนาม

ทองอก บี ดี ลี                      วรณีย์ เดียวอิสเรศ  
สุพิศ ศิริอรุณรัตน์

ปัจจัยทำนายพฤติกรรมในการรักษาโรคของผู้ใหญ่ ตอนกลางที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงในจังหวัดบิ่นดิน เวียดนาม

ตุ้ย ที ฮา                      กนกนุช ชื่นเลิศสกุล  
วรณีย์ เดียวอิสเรศ

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ พฤติกรรมการดูแลตนเองกับ ระดับความดันโลหิตของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงชนิด ไม่ทราบสาเหตุ ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลจังหวัด เชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เวียงมร ปัทวงษ์ชา                      ดร.ณัฐ รุจกรกานต์  
อภิญา วงศ์พิริยโยธา

- Editorial
- Research Article

- 1 Pre-pregnancy alcohol consumption, perceived susceptibility, perceived severity, perceived drinking refusal self-efficacy and alcohol consumption during pregnancy among Bhutanese pregnant women  
Kencho Zangmo                      Wannee Deoisres  
Wantana Suppaseemanont

- 15 Factors associated with breastfeeding initiation among postpartum mothers in Thai Nguyen Hospital, Vietnam  
NgocBichThi Le                      Wannee Deoisres  
Supit Siriarunrat

- 29 Factors predicting therapeutic behaviors of middle-aged adults with hypertension in Binh Dinh Province, Vietnam  
Thuy Thi Ha                      Kanoknuch Chunlestskul  
Wannee Deoisres

- 43 The relationships between knowledge, self-care behavior, and blood pressure levels of essential hypertension patients receiving services at Xiengkhouang Provincial Hospital, Lao People's Democratic Republic  
Viengmone Pathhavongsa                      Darunee Rujkorakarn  
Apinya Wongpiriyayothar

## สารบัญ

## Contents

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรู้สึกรับผิดชอบการดูแลผู้ป่วยภาวะสมองเสื่อมในคลินิกผู้สูงอายุ โรงพยาบาลศิริราช

ปิติพร สิริทิพากรส      วีรศักดิ์ เมืองไพศาล

ปัจจัยที่มีผลต่อระดับแมกนีเซียมต่ำในหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ชนิดรุนแรงหลังได้รับการรักษาด้วยแมกนีเซียมซัลเฟต

อรทัย ใจกว้าง      เมธา ทรงธรรมวัฒน์  
สร้อย อนุสรณ์ธรรมา      พัทธวีโร ศรีแสง

การรับรู้และการให้ความหมายต่อประสบการณ์การมีภาวะเลือดออกก่อนคลอดจากรกเกาะต่ำ

บุญมี ภูตานัง      เกื้อพันธ์ กลั่นการดี  
รำไพ เกตุจิระโชติ

ประสบการณ์การเจ็บป่วยของสตรีอายุน้อยที่เป็นมะเร็งเต้านม

นภาพร พรหมคำชาว      เอี่ยมพร ทองกระจาย  
จินตนา ตั้งวรพงษ์ชัย

ความรู้เรื่องโรคเอดส์/เอชไอวีและทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง

บำเพ็ญจิต แสงชาติ      จิตกัมพันธ์ ศรีจักรโคตร

ระดับสมรรถนะและการปฏิบัติบทบาทพยาบาลวิชาชีพในการสร้างเสริมสุขภาพ

ชนิษฐา นันทบุตร      กล้าเพ็ญ โชคบำรุง  
ปราณี ธีรโสภณ

54 Associated factors of caregiver burden among family caregivers of dementia patients in a geriatric clinic, Siriraj hospital

Pitiporn Siritipakorn      Weerasak Muangpaisan

65 Factors effecting subtherapeutic serum magnesium levels in severe pre-eclampsia pregnant women treated with magnesium sulfate

Orathai Jaikwang      Matha Songthamwat  
Soiy Anusorntheerakul      Pakvilai Srisaeng

75 Perception and Meaning toward Experiences of Antepartum Hemorrhage from Placenta previa

Boonmee Phoodaangau      Kuephan Klankaradi  
Rampai Ketjirachot

86 Illness experience of young women with breast cancer

Napaporn Promkamsao      Earmporn Thongkrajai  
Jintana Tangworaphongchai

95 Knowledge of HIV/AIDS and attitudes towards sexual health of a university's nursing students

Bumpenchit Sangchart      Jitpinan Srijakkot

103 Competency levels and roles implementation of professional nurse in health promotion

Khanitta Nuntaboot      Klaphachoen Shokebumroong  
Pranee Theerasopon

## สารบัญ

## Contents

คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลโรงพยาบาล  
ของรัฐแห่งหนึ่ง

พวงรัตน์ เขาวะเจริญ      วนิดา พิมพ์กา  
คำพล สัตยวงษ์

115 Quality of working life of nurses in a government  
hospital

Puangrat Chouwajaroen      Wanida Pimta  
Khampol Sattayawong

ภาวะโภชนาการของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง

กล้าเพชฌัญญ์ โชคบำรุง      จิรศักดิ์ อนุกุลอนันต์ชัย

126 Nutritional status of patients with chronic kidney disease's  
Klaphachoen Shokebumroong      Jirasak Anukul-ananchai

การพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงใน  
ชุมชน

ประสาส์ โอภาสนันท์      พรทิพย์ ปาอิน  
สุนีย์ ปัญญาวงศ์

137 Development of care system for dependent older  
persons in community

Paralee Opanasant      Porntip Pa-in  
Sunee Punyawong

### ● การศึกษาอิสระ

การจัดทำแผนกลยุทธ์ (พ.ศ. 2558-2560) และแผน  
ปฏิบัติการ (พ.ศ. 2558) กองทุนหลักประกันสุขภาพ  
ท้องถิ่น เทศบาลตำบลภูพาน อำเภอหนองวัวซอ  
จังหวัดอุดรธานี

ศรีสุดา เวียงสิงห์ก่อ      วิภาพร วรหาญ

147 ● Independent Study  
Development of strategic plan (2015-2117),  
and action plan (2015) of Local Health Insurance  
Fund, Phu Pha Dang Municipality, Amphoe  
Nong Wua So District, Udonthani province  
Srisuda wiangsinggor      Wipaporn Woraharn

การพัฒนาถุงพลาสติกแผ่นฟิล์มเพื่อประเมนการ  
สูญเสียเลือดหลังคลอด

รสสุคนธ์ จันทร์ดาประดิษฐ์      สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล

157 The development of plastic film collector bag  
for postpartum blood loss

Rossukhon Jandapradit      Soiy Anusorntheerakul

### ● คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์

166 ● Instructions for Authors